

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนที่	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
1.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย กรอบคิดในการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล	22
1.6 แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
1.7 ขอบเขตของการศึกษา	30
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ	30
1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	31
บทที่ 2 บริบทชุมชน พัฒนาการของปัญหาหนี้สิน โครงสร้างแหล่งสินเชื่อ และเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	32
2.1 ข้อมูลบริบททั่วไปของชุมชน	32
2.2 พัฒนาการของปัญหาเกษตรและการก่อตัวของปัญหาหนี้สิน	50
2.3 โครงสร้างแหล่งสินเชื่อของเกษตรกร	58
2.4 เศรษฐกิจระดับครัวเรือน	60

บทที่ 3	องค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ในการวิเคราะห์ปัญหาหนี้สิน	70
	3.1 องค์ความรู้ที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้สาเหตุของปัญหาหนี้สินเชิงองค์รวม	70
	3.2 องค์ความรู้ที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ในการหาแนวทางแก้ไขปัญหา	78
	3.3 องค์ความรู้เฉพาะกรณีปัญหาการใช้สารเคมีภาคเกษตร	90
	3.4 กรณีศึกษาครอบครัวเกษตรกรกลุ่มก้าวหน้าเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน	94
บทที่ 4	ปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน	102
	4.1 ปฏิบัติการและผลของปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในภาพรวม	102
	4.1.1 กิจกรรมด้านการลดต้นทุนการผลิต	103
	4.1.2 กิจกรรมด้านการกระจายความเสี่ยง	104
	4.1.3 กิจกรรมด้านการเพิ่มรายได้	105
	4.1.4 กิจกรรมการลดค่าใช้จ่าย	106
	4.2 ตัวอย่างปฏิบัติการและผลของปฏิบัติการจากกรณีการลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้สารชีวภาพทดแทนสารเคมี	109
	4.3 กรณีศึกษาครอบครัวเกษตรกรกลุ่มก้าวหน้าเกี่ยวกับปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน	120
บทที่ 5	สรุปผลของการศึกษาและข้อเสนอแนะ	124
	5.1 ข้อค้นพบจากการศึกษา	124
	5.2 ข้อถกเถียงในทางทฤษฎี	129
	5.3 ข้อเสนอแนะ	132
	บรรณานุกรม	134
	ภาคผนวก	141
	ภาคผนวก ก แบบสอบถามรายครัวเรือน	142
	ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหา	148
	ภาคผนวก ค โครงการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน	155
	ภาคผนวก ง ประวัติและข้อมูลของศูนย์ศึกษาและพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ	170
	ประวัติผู้เขียน	174

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1.1 แผนภูมิกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน	27
2.1 โครงสร้างของแหล่งสินเชื่อของเกษตรกรในชุมชนบ้านป่าไผ่	58
3.1 โครงสร้างการวิเคราะห์ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร	71

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	35
2.2 วงจรการผลิตของเกษตรกร จำแนกตามชนิดของพืชสำคัญที่ปลูกในรอบ 1 ปี	36
2.3 ประชากรบ้านป่าไผ่จำแนกตามอายุและเพศ	38
2.4 รายชื่อผู้ใหญ่นบ้านจากอดีตจนถึงปัจจุบัน	40
2.5 ระดับการศึกษาของราษฎรบ้านป่าไผ่	40
2.6 ดอกเบี้ยและช่วงระยะเวลาการกู้ยืมของแหล่งสินเชื่อในชุมชน	59
2.7 เศรษฐกิจครัวเรือน (Household economy) ของเกษตรกรกลุ่มก้าวหน้ารายกรณี	62
2.8 เศรษฐกิจครัวเรือน (Household economy) ของเกษตรกรกลุ่มผลิตซ้ำรายกรณี	65
2.9 ผลการชำระหนี้ของเกษตรกรกลุ่มก้าวหน้ารายกรณี	68
2.10 ผลการชำระหนี้ของเกษตรกรกลุ่มผลิตซ้ำรายกรณี	69
3.1 เปรียบเทียบการให้เหตุผลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาหนี้สินของเกษตรกร 2 กลุ่ม	77
3.2 เปรียบเทียบการให้เหตุผลเกี่ยวกับผู้มีส่วนสร้างปัญหาหนี้สินของเกษตรกร 2 กลุ่ม	78
3.3 เปรียบเทียบแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกร 2 กลุ่ม	79
3.4 ชุดโครงการวิจัยต่างๆ ที่เข้ามาสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน	86
4.1 กิจกรรมลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ของเกษตรกร	108
4.2 ตารางเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตหอมแดงต่อไร่ของเกษตรกรผู้ใช้สารชีวภาพกับเกษตรกรผู้ใช้สารเคมี	111
4.3 ตารางเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตกระเทียมต่อไร่ของเกษตรกรผู้ใช้สารชีวภาพกับเกษตรกรผู้ใช้สารเคมี	113

สารบัญแผนที่

แผนที่

2.1 แผนที่หมู่บ้านป่าไผ่

หน้า

33

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved